

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ

॥ പഞ്ചഷഷ്ടിതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

|| പഞ്ചഷഷ്ടിതമഃ സർഗഃ ||

പർത്വായേണ വാനരൈഃ സ്വസ്വദൂരഗമനശക്തിപരിമാണസ്യ
പ്രതിപാദനം ജാംബവദംഗദയോഃ സംലാപോ ജാംബവതോ
ഹനുമന്തം പ്രേരയിതും തത്പാർശ്വേ ഗമനം

അമാംഗദവചഃ ശ്രുത്വാ
തേ സർവേ വാനരർഷഭാഃ |
സ്വം സ്വം ഗതൗ സമുത്സാഹ -
മുചുസ്തുത്ര യഥാക്രമം || 4.65.1 ||

ഗജോ ഗവാക്ഷോ ഗവയഃ
ശരഭോ ഗന്ധമാദനഃ |
മൈന്ദശ്ച ദ്വിവിദശ്ചൈവ
സുഷേണോ ജാംബവാംസ്തഥാ || 4.65.2 ||

ആബദാഷേ ഗജസ്തുത്ര
പ്ലവേയം ദശയോജനം |
ഗവാക്ഷോ യോജനാൻയാഹ
ഗമിഷ്യാമീതി വിംശതിം || 4.65.3 ||

ശരഭോ വാനരസ്തുത്ര
വാനരാംസ്താനുവാച ഹ |

ത്രിംശതം തു ഗമിഷ്യാമി
യോജനാനാം പ്ലവംഗമാഃ || 4.65.4 ||

ഋഷഭോ വാനരസ്തത്ര
വാനരാംസ്താനുവാച ഹ |
ചത്യാരിംശദ് ഗമിഷ്യാമി
യോജനാനാം ന സംശയഃ || 4.65.5 ||

വാനരാംസ്തു മഹാതേജാ
അബ്രവീദ് ഗന്ധമാദനഃ |
യോജനാനാം ഗമിഷ്യാമി
പഞ്ചാശത്തു ന സംശയഃ || 4.65.6 ||

മൈന്ദസ്തു വാനരസ്തത്ര
വാനരാംസ്താനുവാച ഹ |
യോജനാനാം പരം ഷഷ്ടി -
മഹം പ്ലവിതുമുത്സഹേ || 4.65.7 ||

തതസ്തത്ര മഹാതേജാ
ദ്വിവിദഃ പ്രത്യഭാഷത |
ഗമിഷ്യാമി ന സന്ദേഹഃ
സപ്തതിം യോജനാന്യഹം || 4.65.8 ||

സുഷേണസ്തു മഹാതേജാഃ
സത്യവാൻ കപിസത്തമഃ |
അശീതിം പ്രതിജ്ഞേഹം
യോജനാനാം പരാക്രമേ || 4.65.9 ||

തേഷാം കഥയതാം തത്ര
സർവാംസ്താനനുമാന്യ ച |

തതോ വ്യഭാതമന്യേഷാം
ജാംബവാൻ പ്രത്യഭാഷത ||4.65.10 ||

പൂർവമസ്മാകമപ്യാസീത്
കശ്ചിദ് ഗതിപരാക്രമഃ |
തേ വയം വയസഃ പാര -
മനുപ്രാപ്താഃ സു സാന്വ്രതം ||4.65.11 ||

കിം തു നൈവം ഗതേ ശക്യ -
മിദം കാർയമുപേക്ഷിതും |
യദർഥം കപിരാജശ്ച
രാമശ്ച കൃതനിശ്ചയൗ ||4.65.12 ||

സാന്വ്രതം കാലമസ്മാകം
യാ ഗതിസ്താം നിബോധത |
നവതിം യോജനാനാം തു
ഗമിഷ്യാമി ന സംശയഃ ||4.65.13 ||

താംശ്ച സർവാൻ ഹരിശ്രേഷ്ഠാ -
ജ്ഞാംബവാനിദമബ്രവീത് |
ന ഖൽവേതാവദേവാസീദ്
ഗമനേ മേ പരാക്രമഃ ||4.65.14 ||

മയാ വൈരോചനേ യജ്ഞൈ
പ്രഭവിഷ്ണുഃ സനാതനഃ |
പ്രദക്ഷിണീകൃതഃ പൂർവം
ക്രമമാണസ്ത്രിവിക്രമം ||4.65.15 ||

സ ഇദാനീമഹം വ്യഭാഃ
പ്ലവനേ മന്ദവിക്രമഃ |

യൗവനേ ച തദാസീൻമേ
ബലമപ്രതിമം പരം || 4.65.16 ||

സമ്പ്രത്യേതാവദേവാദ്യ
ശക്യം മേ ഗമനേ സ്വതഃ |
നൈതാവതാ ച സംസിദ്ധിഃ
കാർയസ്യാസ്യ ഭവിഷ്യതി || 4.65.17 ||

അഥോത്തരമുദാരാർഥ -
മബ്രവീദംഗദസ്തദാ |
അനുമാന്യ തദാ പ്രാജ്ഞോ
ജാംബവന്തം മഹാകപിഃ || 4.65.18 ||

അഹമേതദ് ഗമിഷ്യാമി
യോജനാനാം ശതം മഹത് |
നിവർതനേ തു മേ ശക്തിഃ
സ്യാന്ന വേതി ന നിശ്ചിതം || 4.65.19 ||

തമുവാച ഹരിശ്രേഷ്ഠം
ജാംബവാൻ വാക്യകോവിദഃ |
ഇന്തായതേ ഗമനേ ശക്തി -
സ്തവ ഹർയുക്ഷസത്തമ || 4.65.20 ||

കാമം ശതസഹസ്രം വാ
നഹ്യേഷ വിധിരുച്യതേ |
യോജനാനാം ദവാങ്ശക്തോ
ഗന്തും പ്രതിനിവർതിതും || 4.65.21 ||

നഹി പ്രേഷയിതാ താത
സ്യാമീ പ്രേഷ്യഃ കഥഞ്ചന |

ഭവതായം ജനഃ സർവഃ
പ്രേഷ്യഃ പ്ലവഗസുത്തമ || 4.65.22 ||

ഭവാൻ കലത്രമസ്മാകം
സ്വാമിഭാവേ വ്യവസ്ഥിതഃ |
സ്വാമീ കലത്രം സൈന്യസ്യ
ഗതിരേഷാ പരന്തപ || 4.65.23 ||

അപി വൈ തസ്യ കാർയസ്യ
ഭവാൻ മുലമരിന്ദമ |
തസ്മാത് കലത്രവത് താത
പ്രതിപാൽയഃ സദാ ഭവാൻ || 4.65.24 ||

മുലമർമസ്യ സംരക്ഷ്യ -
മേഷ കാർയവിദാം നയഃ |
മൂലേ ഹി സതി സിധ്യന്തി
ഗുണാഃ സർവേ ഫലോദയാഃ || 4.65.25 ||

തദ് ഭവാനസ്യ കാർയസ്യ
സാധനം സത്യവിക്രമ |
ബുദ്ധിവിക്രമസമ്പന്നോ
ഹേതുരത്ര പരന്തപ || 4.65.26 ||

ഗുരുശ്ച ഗുരുപുത്രശ്ച
ത്വം ഹി നഃ കപിസുത്തമ |
ഭവന്തമാശ്രിത്യ വയം
സമർഥാ ഹ്യർമസാധനേ || 4.65.27 ||

ഉക്തവാക്യം മഹാപ്രാജ്ഞം
ജാംബവന്തം മഹാകപിഃ |

പ്രത്യുവാചോത്തരം വാക്യം
വാലിസുനുരമാംഗദഃ || 4.65.28 ||

യദി നാഹം ഗമിഷ്യാമി
നാൻയോ വാനരപുംഗവഃ |
പുനഃ ഖൽവിദമസ്താദിഃ
കാർയം പ്രായോപവേശനം || 4.65.29 ||

നഹ്യകൃത്യാ ഹരിപതേഃ
സന്ദേശം തസ്യ ധീമതഃ |
തത്രാപി ഗത്യാ പ്രാണാനാം
ന പശ്യേ പരിരക്ഷണം || 4.65.30 ||

സ ഹി പ്രസാദേ ചാത്യർഥ -
കോപേ ച ഹരിരീശ്വരഃ |
അതീത്യ തസ്യ സന്ദേശം
വിനാശോ ഗമനേ ഭവേത് || 4.65.31 ||

തത്തമാ ഹ്യസ്യ കാർയസ്യ
ന ഭവത്യന്യമാ ഗതിഃ |
തദ് ഭവാനേവ ദൃഷ്ടാർഥഃ
സഞ്ചിന്തയിതുമർഹതി || 4.65.32 ||

സോഽംഗദേന തദാ വീരഃ
പ്രത്യുക്തഃ പ്ലവഗർഷഭഃ |
ജാംബവാനുത്തമം വാക്യം
പ്രോവാചേദം തത്ത്വോഽംഗദം || 4.65.33 ||

തസ്യ തേ വീര കാർയസ്യ
ന കിഞ്ചിത് പരിഹാസ്യതേ |

ഏഷ സഞ്ചോദയാദ്യേനം

യഃ കാർയം സാധയിഷ്യതി || 4.65.34 ||

തതഃ പ്രതിതം പ്ലവതാം വരിഷ്ട -

മേകാന്തമാശ്രിത്യ സുഖോപവിഷ്ടം |

സഞ്ചോദയാമാസ ഹരിപ്രവീരോ

ഹരിപ്രവീരം ഹനുമന്തമേവ || 4.65.35 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ

കിഷ്കിന്ധാകാണ്ഡേ പഞ്ചഷഷ്ഠിതമഃ സർഗഃ ||